

VERWAARLOOSD

Afbladderende verf, verrotte kozijnen en groen uitgeslagen deuren: pittoresk of storend? De meningen zijn verdeeld. Maar wat als de gemeente er iets tegen wil doen? Mag dat zomaar? Voor elk overheidsoptreden is een wettelijke regel nodig (het legaliteitsbeginsel). Is zo'n regel er ook voor verwaarloosde of half gezonken woonboten?

In zijn weblog van 8 september 2015 schrijft een lid van de bestuurscommissie van stadsdeel Amsterdam-Centrum over een zinkende woonboot in de Keizersgracht. Die boot ziet er niet uit, vindt hij. Huiseigenaren worden in zo'n situatie gesommeerd het achterstallig onderhoud aan te pakken. De blogger vraagt zich af of de eigenaar van de boot al door de gemeente is aangeschreven en of dat überhaupt kan. Nee dus, is zijn conclusie na enig onderzoek. Nog niet.

EXCESSENREGELING

De welstandsregels voor bouwwerken staan in de Woningwet. Onderdeel van die welstandsregels is een regeling voor excessen. Met zo'n regeling kan de gemeente optreden als een bouwwerk 'in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand'. Er moeten dan wel criteria geformuleerd zijn die duidelijk maken wanneer sprake is van een excès. De meeste gemeenten hebben zo'n excessenregeling in hun welstandsnota opgenomen. Geldt die dan ook voor woonboten? Ja, sinds de uitspraak van de Raad van State van april 2014 worden vrijwel alle woonboten als bouwwerken beschouwd, waarop dus ook de welstandsregels van toepassing zijn. Daardoor kan de gemeente sinds kort ook optreden tegen verwaarloosde woonboten.

GROENE AANSLAG

Het laat zich raden dat boten zoals die in de Amsterdamse Keizersgracht onder een excessenregeling in het welstandsbeleid zullen vallen, of onder een aparte regeling voor woonboten. Dat zo'n excessenregeling geen vrijbrief is om je over te leveren aan overdreven schoonheidsidealen van ambtenaren of raadsleden blijkt uit het volgende voorbeeld. De gemeenteraad van Dokkum had vragen gesteld over een groen uitgeslagen woonschip in de gracht. Geen gezicht, vond hij. Maar volgens de wethouder kon er niet direct iets aan gedaan worden. Groene aanslag valt niet onder de welstandsexcessen van de gemeente Dongeradeel. Dat zou naar mijn mening ook wel erg ver gaan.

HAVE(N)LOOS

Nog een casus. De gemeente Leeuwarden probeerde enkele jaren geleden haveloze woonboten aan te pakken door de ligplaatsvergunning in te trekken. Dat zou de gemeente eerst als een waarschuwing gebruiken, en als de booteigenaar daar niets mee deed, zou uiteindelijk de woonboot verwijderd kunnen worden omdat die dan zonder vergunning een ligplaats inneemt. De juridische basis van die maatregelen was de Apv (Algemene plaatselijke verordening). Daarin staat een bepaling dat de vergunning ingetrokken kan worden als het uiterlijk van de woonboot 'in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand'. Op 1 januari 2016 is in Leeuwarden een *Beleidsregel welstand ligplaatsen* in werking getreden. Daarmee heeft de gemeente kennelijk gekozen voor een andere juridische basis om op te treden tegen haveloze woonboten.

AANGESCHREVEN?

Vind je jouw woonboot een plaatje, maar denkt de gemeente daar anders over? Dan kun je bezwaar en beroep instellen tegen de handhavingsactie. Of dat succesvol is, zal in de eerste plaats afhangen van wat er in de welstandsnota staat, of in andere gemeentelijke stukken over welstand voor woonboten. Over smaak valt niet te twisten en wat 'in ernstige mate in strijd is met de redelijke eisen van welstand' kan behoorlijk subjectief zijn. Een grijs gebied zal er altijd blijven. Je kunt proberen daar gebruik van te maken. Of je kunt de schrobber en schilderkwast ter hand nemen.

Cor Goudriaan woont al 40 jaar op een woonboot en is advocaat, gespecialiseerd in woonbootzaken.
www.corgoudriaan.nl